

Sygn. akt I C 3808/17 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie, I Wydział Cywilny,

w składzie:

Przewodniczący: SSR Arkadiusz Ziarko

Protokolant: sekretarz sądowy Marta Kreczkowska - Żyrkowska

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2017 r., w O., na rozprawie,

sprawy z powództwa (...) S.A. w restrukturyzacji w B.

przeciwko A. K.

o zapłatę

I zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.464,65 (jeden tysiąc czterysta sześćdziesiąt cztery 65/100) zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za okres od dnia 31 lipca 2017 r. do dnia zapłaty;

II w pozostałym zakresie oddala powództwo;

III zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 721,91 (siedemset dwadzieścia jeden 91/100) zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV wyrokowi nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

SSR Arkadiusz Ziarko

Sygn. akt I C 3808/17 upr

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. z siedzibą w B. wniósł o zasądzenie od pozwanej A. K. kwoty 1921,32 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że zawarł z pozwaną umowę, której przedmiotem było udzielenie pożyczki pieniężnej. Pozwana miała spłacić zaległość w 23 miesięcznych ratach w łącznej kwocie 3826,20 zł. Pozwana zapłaciła jednak tylko 2276,37 zł. W dniu 17 września 2014r. strony zawarły aneks do umowy, na mocy którego pozwana zobowiązała się do spłaty zadłużenia w kwocie 2344,83 zł. Po podpisaniu aneksu pozwana spłaciła należność wyłącznie wysokości 795 zł. W konsekwencji dokonanych wpłat pozwana uregulowała na rzecz powoda kwotę 3971,37 zł. W dniu 10 marca 2017r. powód wezwał pozwaną do dobrowolnego spełnienia świadczenia, jednak bezskutecznie. Zdaniem powoda na dzień wniesienia pozwu do zapłaty na rzecz powoda pozostało: 1549,83 zł tytułem roszczenia głównego i kwota 371,49 zł tytułem skapitalizowanych odsetek naliczonych do dnia 27 lipca 2017 r. Na odsetki te składają się: ustawowe odsetki liczone od kwot i terminów wymagalności poszczególnych rat pożyczki do dnia 27 lipca 2017r. Nadto powód domaga się ustawowych odsetek za opóźnienie od całości zadłużenia tj. od kwoty 1921,32 zł od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty.

Pozwana A. K. nie złożyła odpowiedzi na pozew, nie zajęła stanowiska w sprawie i nie stawiała się na rozprawę mimo prawidłowego zawiadomienia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18 lutego 2014 r. strony zawarły umowę pożyczki, na podstawie której powód udzielił pozwanej pożyczki w kwocie 2000 zł z roczną stopą oprocentowania w wysokości 16 %. Jednocześnie pozwana obowiązana była do poniesienia kosztów opłaty przygotowawczej (200 zł), dodatkowej opłaty przygotowawczej (200 zł) oraz opłaty za obsługę pożyczki w domu (1194,17 zł). Ostatecznie, łączne zobowiązanie do spłaty wyniosło 3826,20 zł. Pozwana obowiązana była spłacić pożyczkę w 60 tygodniowych ratach.

(dowód: umowa k. 22 – 25, aneks k. 26)

Pozwana dokonała spłaty jedynie kwoty 3071,37 zł.

(dowód: historia spłat k. 27 - 28).

W wyliczeniu wartości zobowiązania dłużnika powód wskazał, iż kwota pozostała do spłaty tytułem roszczenia głównego wynosi 1549,83 zł, zaś kwota 370,19 zł odpowiada wysokości odsetek ustawowych od niezapłaconych rat, a kwota 1,30 zł odsetkom ustawowym od przeterminowanych wpłat.

(bezsporne; wyliczenie k. 29)

W związku z powstałymi zaległościami powód wysłał do pozwanej pismo z dnia 10 marca 2017 r., stanowiące wezwanie do zapłaty kwoty 1549,83 zł tytułem niespłaconej pożyczki oraz kwoty 312,43 zł tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych w spłacie poszczególnych rat.

(dowód: pismo k. 30).

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powoda zasługiwało na uwzględnienie w części.

Zgodnie z art. 339 § 1 i 2 kpc jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Ponieważ w ocenie sądu okoliczności przytoczone w pozwie budziły wątpliwości sądu, koniecznym stało się przeprowadzenie postępowania dowodowego.

Stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd ustalił na podstawie dokumentów przedstawionych przez powoda, których prawdziwość nie budziła wątpliwości Sądu.

Roszczenia powoda znajduje oparcie w art. 720 kc oraz w przepisach ustawy z 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. Zgodnie z treścią art. 3 ust. 1 powołanej ustawy przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi, przy czym w myśl ust. 2 pkt 1 powołanej ustawy za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki.

Z art. 5 pkt 8 ww. ustawy wynika, że całkowita kwota do zapłaty przez konsumenta stanowi sumę całkowitego kosztu kredytu i całkowitej kwoty kredytu. W pkt 6 tego artykułu wskazano, że całkowity koszt kredytu to wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności: odsetki, opłaty, prowizje,

podatki i marże jeżeli są znane kredytodawcy oraz koszty usług dodatkowych w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu, z wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta. Przywołana wyżej ustawa nie wyłącza stosowania ogólnych przepisów Kodeksu cywilnego dotyczących pożyczki. Stanowi jednak ograniczenie wyrażonej w art. 353¹ k.c. zasady swobody umów. W myśl zaś art. 720 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Zgodnie z art. 353 k.c. strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

Pożyczkodawca udzielił stronie pozwanej pożyczki, którą to strona pozwana zobowiązała się zwrócić wraz z odsetkami umownymi oraz dodatkowymi kosztami pozaodsetkowymi.

Wskazać należy, że umowa pożyczki jest umową odpłatną. Zwyczajową formą wynagrodzenia za korzystanie z cudzego kapitału są odsetki, ewentualnie także inne opłaty (nazywane najczęściej prowizją czy opłatami przygotowawczymi). Oczywiście wysokość tych opłat nie może być dowolna. W sytuacji gdy są one rażąco wygórowane, można uznać postanowienia umowy je kształtujące za niezgodne z zasadami współżycia społecznego lub też za zmierzające do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych i przez to nieważne. Czynności prawne bowiem (w tym także i umowy) podlegają ocenie pod kątem zgodności z zasadami współżycia społecznego i zgodności z prawem. Zgodnie zaś z art. 58 § 1 k.c. czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. Nieważna jest także czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego (art. 58 § 2 kc). Przy czym za naruszenie zasad współżycia społecznego należy rozumieć zawarcie umowy sprzecznej z uczciwością i rzetelnością kupiecką lub takiej, która kształtować będzie wzajemne stosunki między stronami w sposób ewidentnie urągający słuszności (tak Agnieszka Rzetecka-Gil, Kodeks Cywilny. Komentarz. Zobowiązania – część ogólna, LEX/el., 2011).

Jednocześnie wskazania wymaga, iż w chwili zawierania przez strony umowy pożyczki nie obowiązywały przepisy określające maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu, które mogły być pobierane od konsumentów. Art. 36a ustawy - określający maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu – dodany został bowiem do ustawy o kredycie konsumenckim z 12 maja 2011r. ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 roku o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw. Przepis ten wszedł w życie dopiero z dniem 11 marca 2016r. i dotyczy umów zawieranych po tej dacie.

Mając jednak na uwadze fakt, że ustawodawca ostatecznie określił maksymalną wysokość kosztów pozaodsetkowych, przepisy te należy uwzględnić przy ocenie wysokości kosztów pozaodsetkowych w niniejszej sprawie, tj. przy badaniu górnej granicy tych kosztów, powyżej których postanowienia umowne winny być uznane za nieważne (art. 58 § 1-3 kc). W ocenie sądu granicę tę winna wyznaczać wysokość tych kosztów określona w obecnym stanie prawnym, jako najlepiej odnosząca się do woli ustawodawcy.

Zgodnie z obecnie obowiązującym art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim koszty pozaodsetkowe nie mogą przekroczyć sumy dwóch składników: 25 proc. kredytu (część stała) oraz 30 proc. wartości kredytu w skali roku (część zmienna zależna od czasu trwania umowy).

Wobec powyższego dozwolone pozaodsetkowe koszty w niniejszej sprawie, mogłyby wynosić 1190,41 zł, tj. $[2000 \text{ zł} \times 25\%] + [(2000 \text{ zł} \times 420/365) \times 30\%] = 500 \text{ zł} + 690,41 \text{ zł} = 1190,41 \text{ zł}$. Zważyć bowiem należy, iż kwota kapitału wynosiła 2000 zł, zaś umowa obowiązywać miała 60 tygodni od jej zawarcia, co daje 420 dni.

Powód tymczasem określił w umowie ogół kosztów okołopożyczkowych na kwotę 1594,17 zł (opłata przygotowawcza 200 zł, dodatkowa opłata przygotowawcza 200 zł oraz opłata za obsługę pożyczki w domu 1194,17 zł).

W świetle powyższe zasadnym było zatem zdaniem Sądu powiększenie dochodzonej pozwem kwoty z tytułu niespłaconej pożyczki (1549,83 zł) o ustalone przez Sąd maksymalne koszty pozaodsetkowe (1190,41 zł), a następnie pomniejszenie powstałej kwoty o żądane przez powoda koszty okołopożyczkowe 1594,17 zł (2740,24 zł – 1594, 17 zł = 1146,07 zł).

Sąd uznał ponadto zasadnym powiększenie należnej od pozwanego kwoty z tytułu spłaty kapitału i dozwolonych kosztów pozaodsetkowych w kwocie 1146,07 zł o odsetki skapitalizowane, jednakże nie w wysokości dochodzonej przez powoda pozwem. Powód nie przedstawił bowiem żadnego ich wyliczenia, dlatego też Sąd uznał za zasadne dokonanie własnych wyliczeń w tym zakresie poprzez wyliczenie ich od dnia terminu zapłaty (3 czerwca 2015r.) do dnia wymagalności rat pożyczki (27 lipca 2017r.), tj. za okres 785 dni - zatem o kwotę 318,58 zł.

Tym samym - na podstawie ww. przepisów oraz art. 481 §1 i 2 kc i art. 482 kc - od strony pozwanej na rzecz powoda należało zasądzić kwotę 1464,65 zł (1146,07 zł + 318,58 zł) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu, tj. od dnia 31 lipca 2017r. do dnia zapłaty (pkt I wyroku).

W pozostałym zakresie powództwo było niezasadne (z uwagi na wyżej opisaną niezgodność z prawem i zasadami współżycia społecznego – art. 58 § 1 i 2 kc w zw. z art. 58 § 3 kc) i jako takie podlegało oddaleniu (pkt II).

Rozstrzygnięcie w pkt IV wyroku oparto o art. 333 § 1 pkt 3 kpc.

O kosztach orzeczono w pkt III wyroku zgodnie z wyrażoną w art. 100 kpc. Ponieważ pozwana przegrała sprawę w 76,23% w takim też stosunku powinna ponieść koszty procesu powoda, na które składała się opłata od pozwu 30 zł, wynagrodzenie pełnomocnika 900 zł i opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł – czyli kwotę 721,91 zł.

	Koszty	Wartość przedmiotu sporu	Wygrana	Koszty należne	%
	1	2	3	1x3/2	
powód	947,00 zł	1 921,32 zł	1 464,65 zł	721,91 zł	76,23
Koszty	30,00 zł	917,00 zł			

SSR Arkadiusz Ziarko